

1989, 11. července – Sdělení VONS č. 1042 „Trestní stíhání proti Stanislavu Devátému rozšířeno“ o trestním stíhání Stanislava Devátého pro trestné činy ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele a útoku na veřejného činitele za účast na prvomájové manifestaci a pro trestný čin pobuřování za vyhotovení a rozšiřování písemností Společenství přátel USA.

Dne 26. 6. 1989 vyšetřovatel KS StB v Brně JUDr. mjr. Jan Domínek obvinil Stanislava Devátého, signatáře Charty 77 a člena VONS, z trestných činů ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a tr. z. a útoku na veřejného činitele podle § 156/2 tr. z. Prvního trestného činu se měl S. Devátý dopustit tím, že „při příležitosti prvomájové manifestace byl ve skupině osob, se kterými provolával hesla schopná narušit slavnostní atmosféru manifestace, přičemž odmítl prokázat svoji totožnost orgánům SNB a (...) neuposlechl výzvy k následování příslušníka SNB, přičemž se pak dále svému předvedení bránil pasivním způsobem, (...) lehal si na zem a tento odpor musel být překonán vynesením“. Druhého trestného činu se měl dopustit tím, že „dne 1. 5. 1989 a 2. 5. 1989 v CPZ č. 19 v Konviktské ulici v Praze hrubým způsobem urážel službu konající příslušníky SNB“.¹ Stanislav Devátý je nyní tedy stíhán jednak pro uvedené dva trestné činy, jednak pro trestný čin pobuřování podle § 100/1a, 3a tr. z., jehož se měl dopustit v souvislosti s dvěma písemnostmi SPUSA (viz naše sdělení č. 963, 976 a 987)². Připomínáme, že podezření ze spáchání trestných činů ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele a útoku na veřejného činitele, bylo S. Devátému vysloveno až 19. května 1989, v den jeho propuštění z vazby.³ Původně byl S. Devátý za účast na prvomájové manifestaci stíhán pouze pro přečin proti veřejnému pořádku spolu s dalšími účastníky,⁴ v jejichž případech však bylo řízení – až na Jana Maxu a Vladimíra Trlídu – zastaveno (viz sdělení č. 1034)⁵.

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 14, s. 13.

POZNÁMKY

- ¹ Celá citace z usnesení přesně zní: „ – dne 1. 5. 1989 v době kolem 9:00 v Praze na Václavském nám. v prostoru kolem sochy sv. Václava mezi ulicí Opletalova a Domem potravin při příležitosti prvomájové manifestace byl ve skupině osob, se kterými provolával hesla schopná narušit slavnostní atmosféru prvomájové manifestace, přičemž odmítl prokázat svoji totožnost orgánům SNB a nadále [sic] neuposlechl výzvy k následování příslušníka SNB na služebnu VB, přičemž pak dále svému předvedení se bránil [sic] pasivním způsobem tím, že si lehal si [sic] na zem a tento odpor musel být překonán vynesením.
– dne 1. 5. 1989 kolem 21. hod. a dále pak kolem 6:00 hod. dne 2. 5. 1989 v cele č. 19 vězeňského a eskortního oddílu Městské správy VB v Praze 1, Konviktská č. 14, hrubým způsobem urážel službu konající příslušníky SNB výroky „jste komunistické bestie, všichni jste idioti a blbci, všichni jste horší jak gеста-по‘ a další[mi]“. ABS, vyšetřovací spis k případu Stanislava Devátého, sign. V 14907 Brno.
- ² Dokumenty č. 967, 980 a 991. Dále viz sdělení VONS č. 1062 a 1101, dokumenty č. 1066 a 1105.
- ³ Po propuštění z vazby uskutečnili Petr Uhl a Jan Chudomel 16. 4. 1989 a 21. 5. 1989 rozhovor s Devátým o jeho hladovkách ve vězení. Rozhovor byl otištěn pod názvem „Se Stanislavem Devátým o hladovkách“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 12, 1989, č. 11, s. 11–13.
- ⁴ Již v úředním záznamu vyšetřovatele oddělení vyšetřování I. spádové oblasti pro obvodní prokuratury pro Prahu 1, 5, 6, 7, 8 JUDr. Jaroslava Dolejšího ze 3. 5. 1989 o studiu spisového materiálu ve věci Stanislava Devátého se uvádí, že i po konzultacích s Generální prokuraturou ČSSR mělo být přezkoumáno, zda se v případě jednání S. Devátého ve dnech 1. a. 2. 5. 1989 nejedná o trestné činy útoku na veřejného činitele podle § 156/2 tr. zák. a hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198, písm. b) tr. zák. Spisový materiál měl být dále postoupen speciálnímu oddělení Krajské prokuratury v Brně ke společnému trestnímu řízení s další trestní věcí Devátého, tedy s jeho stíháním pro trestný čin pobuřování. ABS, vyšetřovací spis k případu Stanislava Devátého, sign. V 14907 Brno.
- ⁵ Dokument č. 1038. K případu viz dále sdělení VONS č. 1008 a 1026, dokumenty č. 1012 a 1030, a dopis VONS předsedovi Obvodního soudu pro Prahu 1 z 12. 5. 1989 obsahující žádost o propuštění S. Devátého z vazby, dokument č. 1200.